

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorvm

VD16 B 5530

Hæc Præludijs. Nunc prior quæstionis pars per Conclusiones resolvitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

aut Ecclesiæ præest vnus Angelus bonus, licet
singuli suos habeant tutelares: Sic etiam vnus
Dæmon præsidet alicui congregationi malefi-
corum & Martinetorum. Hinc qui de naturis,
differentijs, officijs & præsentia Dæmonum
scribunt, tradunt Dæmonem nomine Bathyn
ducem magnum & fortem cursu velocissimo
homines transferre de regione in regionem,
cui subsunt triginta legiones. Idem opus tri-
buunt alteri Principi, cui nomen Gaap, vel
Tap, cuius imperio etiam multæ legiones in
obsequio sunt. Sed Dæmonum nomina & di-
stincta officia, & numerum subiectorum ne-
mo scire potest, nisi ab ipsis didicerit, secundū
doctrinam Augustini, li. 21. de Ciuit. Dei, cap.
6. Neq; enim, inquit, potuit, nisi primū ipsis
docentibus, disci, quid quisq; eorum appetat,
quid exhorreat, quo inuiteretur numine, vel
cogatur.

Hæc de Præludijs. Nunc prior quæ-
stionis pars per Conclusiones resol-
uitur.

I. Conclusio. *Malefici, Magi, di-* Magi, Ma-
uinatores, vel quicumque alij, pactum cum lefici, nulla
Demonibus habentes, nullaverapossunt fa- vera fecerit
cere miracula. miracula,
sed tantum
mirabilia

N

PRO-

PROBATVR Conclusio, quia facere miracula vera, est argumentum diuinitatis, & arguit infinitam potentiam: ergò solum competit Deo, iuxta illud Psalmi. Qui facit mirabilia magna solus. Deinde, facere miracula, excedit ordinem totius naturæ creatæ, ergò non est in potestate Dæmonis. Hanc Conclusionem probant S. Thom. 1. part. q. 110. art. 4. & q. 114. art. 4. Alexan. Halen. 2. part. q. 45. S. Bonauent. & alij Doctores in 2. sent. d. 7. & habetur in 26. q. 5. cap. Nec mirum, ex August.

Dictum in Conclusiõne, (vera miracula) Quia Dæmones etiam possunt facere mirabilia, quæ homines mirantur, quia eorũ facultatem & cognitionem superant. Sic Magi Pharaonis veros serpentes & ranas fecerunt per virtutem Dæmonis, vt attestatur August. lib. 20. de Ciuit. cap. 28. non tamen rationem veri miraculi attigerunt, cùm fecerint per applicationem actiuorum naturalium ad talem effectum. Ad maiorem Conclusionis lucem aduertendum ex doctrina S. Thomæ 1. part. q. 110. artic. 4. ad 2. quod miracula simpliciter loquendo, dicuntur, quando aliqua fiunt præter ordinem totius naturæ creatæ. Et quia non omnis virtus naturæ creatæ, est nobis nota, ideò cùm fit aliquid præter ordinem naturæ creatæ nobis non notæ per virtutem creatam nobis ignotam, est miraculum quo ad nos: Quia eius causam non cognoscimus, licet

licet sit sub ordine naturæ creatæ & limitatæ:
 Sic quando Dæmones aliquid faciunt sua
 virtute naturali, quæ maxima in ipsis est, &
 maior, quàm ut à nobis comprehendatur, mi-
 raculum nō est simpliciter, sed quoad nos. Ig-
 nari sepè multa admirantur, cum causam non
 cognoscant, quæ docti causarum concursum
 & coniunctionem perspicientes pro commu-
 nibus habent. Ex hac radice nota est illa distin-
 ctio Magiæ, qua diuiditur in eam, quæ fit mi-
 nisterio substantiæ separatæ, quâ omnes Chri-
 stiani semper damnarunt, & in aliam natura-
 lem, quæ quædam pars est Philosophiæ natura-
 lis abditæ & secretioris, docens res summa ad-
 miratione dignas efficere ex applicatione mu-
 tua agentium & patientium naturalium. Hanc
 distinctionem amplectuntur D. Hieron. in
 ca. 2. Danielis super illis verbis. Præcipit rex ut
 conuocarentur Harioli & magi & malefici,
 &c. Iustin. Martyr in lib. qq. à gentibus propo-
 sitarum q. 24. & 26. Victoria in Relectione de
 arte Magica, num. 7. & alij alibi. Quæ ratione
 nomen Magiæ absolutè non significat artem
 illam magicam, quæ Dæmonum auxilio &
 scientia utitur: sed artem & facultatem facien-
 di opera occulta & mirabilia, non solùm ex-
 tra solitam rerum cursum, sed supra homi-
 num communem opinionem & captum. In-
 sunt enim rebus naturalibus mirabiles virtu-
 tes, quas non omnes homines, sed ijtātum qui
 N. 2 longo

longo tempore, & mira experientia abditas rerum causas perscrutati sunt, cognoscunt. Huius Philosophiæ secretioris Chaldæi; fuerunt studiosissimi, cuius terminis cum non essent contenti, sed ex curiositate plus cepissent sapere, quam oportet, spirituum in inspiratione tracti, inciderunt cum primis in damnatas artes Magicas. Quare cum Francisco Victoria sic rectè Magia poterit definiri, quod sit effectrix & operatrix multorum operum & effectuum quorum ratio compræhendi & intelligi mente non potest. Quod sic intelligendum, non quod eorum ratio simpliciter non possit intelligi, sed quod, nisi ab illis, qui summam nauârunt operam in rimandis secretioribus rerum causis, & si hæc Philosophiæ pars, more aliarum vulgaris fieret in scholis, & communis multis redderetur, nomen Magiæ amitteret, & Physiçæ, naturaliq; scientiæ ascriberetur. Huiusmodi naturalia exempla ponit Augustinus lib. 21. de Ciuit. cap. 4. Salamandra in ignibus uiuit. Quidam Siciliæ montes semper flammis æstuant, non tamen consumuntur, sed integri perseverant. Et de magnete refert, quod quando iuxta eum ponitur adamas, non rapit ferrum, & si iam rapuerit, & ei appropinquauerit, mox remittit. Sic nauæ mare nauigantes in Indiam, referunt, maritimas cautes magneticas in quibusdam locis esse, quæ medio cursu nauigia, si quid in eis ferri sit, vel clauus vnus, sistant,

fistant, detineant, & attrahant. Quare qui illac
 sunt præternavigaturi, postes nauium ligneis
 clauis compingunt. In cap. 5. alia exempla re-
 fert. Apud Garamantes fons fertur esse tam
 frigidus diebus, vt non bibatur, tam feruidus
 noctibus, vt non tangatur: Et in Epiro est alius
 fons, in quo faces, vt in cæteris, extinguuntur,
 sed non vt in cæteris accenduntur extinctæ. In
 Perside lapis nomine Solenites gignitur, cuius
 interior candor cum luna crescit, atq; deficit.
 Alia plura rerum naturalium exempla ponit
 S. Augustinus, quæ Ludouicus Viues ex alijs
 naturæ inuestigatoribus Plinio, Lucretio, He-
 rodoto, Mela, Solino, & similibus illustrat.
 Multa similia exempla naturalis Magiæ ponit
 Guilhelmus Parisiens. in 2. parte 2. principalis
 de Vniuerso, cap. 21. vtpote, quod lapis Iaspis
 fuget serpentes. Quare aquilæ ponunt illum in
 nidis suis, vt per ipsum terreant, & abigant ser-
 pètes. Lapis Gagates nominatus, virginitatem
 perditam prodit. Vnde redactus in puluerem
 in potu sumi non potest à muliere corrupta.
 Hoc experimento in maiori Britannia proba-
 re consueuerunt, qui pueri, quæuè puellæ vir-
 gines essent. Arboris, quæ agnus castus dicitur,
 famosissima virtus est ad conseruandam casti-
 tatem, vnde & nomen accepisse videtur. De
 lapide Elyroïda naturales scripserunt, ipsum
 posse contra colorem, cuius operationem ita
 impedit, vt gestantem illum videri non sinat:

de his latius Guilhelm. Aristoteles in lib. de
mirabilibus quoq; attestatur in monte Egero
herbam Charisiam reperiri, quam si mulier
portauerit, homines ad amorem pelliciet.

*Tripliciter
malefici
demonis
ope mira-
bilia fa-
ciunt.*

Dæmon autem tam mirabiles effectus cum
Magis vel maleficis triplici potissimum mo-
do operatur.

1. Vel effectus per naturam, aut artem factos
aliunde trahendo, ita vt hominibus videan-
tur in præsentia mirabiliter effecti.

2. Vel de nouo occultè faciendo, per appli-
cationem caussarum naturalium actiua passi-
uis coniungendo, & accelerando actiones,
quantum natura patitur, & suæ potestatis sub-
tilitas valet.

3. Vel secundum apparentiam tantum, de-
ludendo sensus per præstigia & illusiones phar-
taimatum. Si enim ipse Sathan potest apparere
in corpore assumpto: quare non potest for-
mas aliarum rerum effingere, & sensibus ho-
minum obijcere?

2. Conclusio. *Magi vel malefici non
possunt transmutare materiam ex vna for-
ma in aliam: vel clarius, Malefici non pos-
sunt immediatè virtute Dæmonis, in rebus
naturalibus siue corporalibus aliquam im-
primere formam naturalem,*

Hæc

HAEC Conclusio est contra quosdam Platonicos, qui posuerunt formas corporales deriuari à substantijs spiritualibus, per modum participationis: & quosdam alios in hac materia, de quibus in sequenti Conclusione.

Probatnr Conclusio: Demones non possunt: ergo nec magi, nec malefici: quia ipsi opera Diaboli adiuti operantur. Antecedentis veritatem astrunt August. lib. 3. de Trinitat. cap. 7. & S. Thom. 1. part. q. 65. artic. 4. & q. 110. artic. 2. & q. 114. artic. 4. ad 2. & lib. 3. contra Gentil. cap. 103. Alexand. Halen. 2. part. q. 43. artic. 1. & 2. S. Bonauentura in 2. sent. dist. 7. part. 2. artic. 2. q. 1. & 2. Francisc. Victoria in Relect. de arte Magica, à num. 35. & Aristot. lib. 7. Metaphysicæ à textu 26. Vbi tradit, formas non imprimi in materiam ab aliqua substantia separata, sed reduci in actum de potentia materiæ, per actionem formæ in materia existentis, quia simile fit à simili sibi: sed quod propriè fit, est compositum, ergo fit à composito, & non à substantia separata. Vnde omnia quæ fiunt in hoc mundo, fiunt à similibus causis, effectus enim virtute est in causa. Qua ratione cum omnia sint eminenter in Deo, & non in alijs creaturis spiritualibus, ipse s; sit infinitæ potentia, potest trãsmutare res de forma in formam, creare, annihilare, & producere, absque vllò adminiculo alicuius causæ particularis, vt etiam fecit in

rerum omnium creatione & production. Atque tūc suo imperio, quod nulla creatura immutare potest, virtutem & naturam naturalibus agentibus indidit, vt suos effectus producant. Vnde sicut de terra dixit: Germinet herbam virentem, & non hominem: Ita de homine: Crescite & multiplicare, vt in Genesi scriptum est. Sicut ergo terra germinat herbam virentem: ita homo hominem, & ignis ignem producit. Ex hac Conclusione sequitur.

3. Conclusio, *Magi, vel Malefici virtute Demonis, nec se, nec alios homines verè & realiter possunt transformare in lupos, cattsos, vel aliam quamcunque bestiam.*

HAEC Conclusio non solūm est vera secundum veram philosophiam: sed etiam fidei veritatem, ita vt si quis cum pertinacia contrarium credat aut dicat, sit hæreticus & infidelis. Dictum (verè & realiter) quia per illusionem & apparentiam bene fit. Conclusio est contra Ioannem Bodinum, lib. 2. de Magorum Dæmonomania, cap. 6. & alios ab eo citatos. Ipse enim multis exemplis probare intendit, Lycanthropiam, vt vocat, id est, transformationem hominis in lupum: nostra autem Conclusio est in contrarium; & eam tradūt August.

August. lib. 18. de Ciuit. Dei, cap. 17. & 18. vbi
 expressè tenet omnia talia fieri phantastiquè
 & per præstigijs; & sic soluit fabulas illas ex
 Varrone & poetis de socijs Vlyssis mutatis in
 bestias, & à Circe & Arcadibus in lupos con-
 uersis. Chrysoft. hom. 29. in Matth. tom. 4. S.
 Thomasi par. q. 114. art. 4. ad 2. S. Bonauent. lo-
 co citat. Franciscus Victoria in Relect. de arte
 Magica propè finem. Alfonso à Castro lib. 1.
 de iusta hæreticorum punitione cap. 14. Bar-
 tholomæus Spineus sacri Palatij Magister, in
 q. de strigibus, cap. 8. Malleus malefic. 1. par. q.
 10. & alibi. Iosephus Angles in floribus Theo-
 logicarum quæst. ad Sixtum V. 1. part. in 2. sen-
 tent. in q. vnica de arte Magica, diffic. 9. Ioan. à
 Turrecremata in 26. q. 5. cap. Episcopi. Vlricus
 Molitor in dialogis de Pythonicis mulieribus
 ad Sigismundum Archiducem Austriae, cap.
 10. determinatione 3. quare malè eum Bodi-
 nus pro se allegat. Lambertus Danaeus in Dia-
 log. de fortiaijs, ca. 3. Paulus Grillandus Iu-
 risconsultus in lib. de diuersis criminibus lib.
 2. de fortilegijs, q. 7. cuius opera sunt in volu-
 mine 4. Oceani Iuris. Et hæc veritas expressè
 definitur in d. cap. Episcopi: his verbis, *Quis-*
quis credit posse fieri aliquam creaturam, aut
in melius, aut in deterius commutari, aut tras-
formari in aliam speciem, vel in aliam simili-
tudinem, nisi ab ipso creatore, qui omnia fecit
& per quem omnia facta sunt: procul dubio

N 5 inf.

infidelis est, & pagano deterior: & ibidem in cap. Nec mirum, ex Augustino de Ciuitat. Et probatur euidenti ratione. Si homo potest transmutari in cattum, lupum, aut aliam bestiam; aut mutatur, secundum corpus vel animam, aut secundum vtrumq;. Si primum: ergo talis homo moritur, quia mors nihil aliud est, quàm separatio animæ à corpore. Si moritur: ergo non potest operatione Dæmonis coniungi iterum anima cum corpore, hoc enim est opus diuine potentia: Dominus enim mortificat & viuificat. Si secundum dicatur, ita vt fiat transmutatio totius in totum: ergo homo desinit esse, quando incipit esse bestia, quia generatio vnius, est corruptio alterius: ergo de nouo creatur homo, quando bestia redit ad naturam hominis, nec est idem numero homo, qui erat prius: & alia sequuntur falsa contra veritatem & fidem.

Quod ergo de hominum in lupos, aut alias bestias conuersione refertur, nihil veritatis habet, & omninò ridiculum est, quod scribit de se Lucianus in dialogo de asino, nimirum quod cum in Thessalia discendæ Magiæ causa versaretur, mutatus fuerit in asinum, cum fieri optasset auis. Non enim hoc dixit, quia ita verè putaret, sed quia talibus argumentis delectabatur. Simile est quod Apuleius in lib. de asino aureo narrat sibi accidisse, quod veneno accepto, humano animo permanente, Asinus fieret.

fieret. Sic Ouid. lib. 1. Metamorph. Lycaonem
Arcadiæ regem, à loue in lupum ob sua scelera
mutatum finxit. vbi sic loquitur.

Colligit os rabiem, solit æq; cupidine cadis.

Vtitur in pecudes, & nunc quodq; sanguine gaudet.

Fit Lupus, & c.

Sic etiam Vergil. Eglog. 8. Merim venefi-
ciji & herbis se potuisse in lupum transforma-
re canit. Multa ex historijs de his adfert Bodi-
nus, sed à Catholica veritate non est ideò rec-
dendum. Plinius suo tempore etiam refert has
fabulas fuisse in opinione quorundam lib. 8.
naturalis histor. cap. 22. vbi ait. Homines in lu-
pos verti: rursusq; restitui sibi, falsum esse cõ-
fidenter existimare debemus: aut credere om-
nia, quæ fabulosa tot seculis comperimus. Vn-
de tamen ista vulgò infixata sit fama in tantum vt
in maledictis veris pelles habeant, indicabitur.
Euantes inter auctores Græciæ nõ spretus tra-
dit, Arcades scribere, ex gente Antei cuiusdam
sorte familia electum ad stagnum quoddam
regionis eius duci: vestituq; in quercu suspen-
so tranare, atq; abire in deserta, transfigurariq;
in lupum, & cum cæteris eiusdem generis con-
gregari per annos nouem. Quo in tempore, si
homine abstinerit, reuerti ad idem stagnum, &
cum tranauerit, effigiẽ recipere, ad pristinum
statum, addito nouem annorum senio. Mirum
est,

est, inquit Plinius, quò processit Græca credulitas. Nullum tam impudens mendacium est, vt teste careat. Itaq; Copas qui Olympionica scripsit, narrat Demarchum Parrhasium in sacrificio, quod Arcades Ioui Lycaeo humana etiam cum hostia faciebant, immolati pueri extra gustasse, & in lupum se conuertisse. Meminit etiam huius narrationis S. August. li. d. c. 17. & ca. 18 suam sententiam rectè profert de hac mutatione, quæ cum multum faciat ad instructionem pro fidei veritate, placet eius verba paucis ascribere. Sic incipit ca. 18. enumeratis in ca. 17. incredibilibus hominum commutationibus ex Varrone. Sed de ista tanta ludificatione Dæmonum, nos quid dicamus, qui hæc legent, fortassis & expectant, quid Christiani agere debeant, quando inter idola gentiũ miracula fieri asseruntur. Et quid dicimus, nisi de medio Babylonis esse fugiendũ? Quod præceptum propheticum ita spiritualiter intelligitur, vt de huius seculi ciuitate, quæ profectio & angelorum & hominum societas impiorum est, fidei passibus, quæ per dilectionẽ operatur, in Deum viuum proficiendo fugiamus. Quanto quippe in hæc ima potestatem Dæmonum maiorem videmus, tantò tenacius mediatori est inhærendum, per quem de imis ad summa conscendimus. Si enim dixerimus ea non esse credenda, non desunt etiam nunc, qui eiusmodi quædam, vel certissima audisse,

vel

vel etiam expertos se esse asseuerent. Nam & nos cū essemus in Italia, audiebamus talia de quadam regione partium, vbi stabularias mulieres imbutas his malis artibus, in caseo dare solere dicebant, quibus vellent, seu possent viatoribus, vnde in iumenta ilicō verterentur, & necessaria quæq; portarent, postq; perfuncta opera iterum ad se redirent, nec tamen in eis mentem fieri bestialem, sed rationalem humanamq; seruari. Sicut Apuleius in libris, quos Asini aurei titulo inscripsit, sibi ipsi accidisse, vt accepto veneno, humano animo permanēte, asinus fieret, aut iudicauit, aut finxit. Hæc vel falsa sunt, vel tam inusitata, vt meritō non credantur. Firmissimè tamē credendum est, omnipotentem Deum omnia posse facere, quæ voluerit, siue iudicando, siue præstando, nec Dæmones aliquid operari secundum naturæ suæ potentiam, quia & ipsa angelica creatura est, licet proprio sit vitio maligna, nisi quod ille permiserit, cuius iudicia occulta sunt multa, iniusta nulla. Nec sanè Dæmones naturas creant, si aliquid tale faciunt, de qualibus factis ista vertitur quæstio, sed specietenus quæ à vero Deo sunt creata, commutant, vt videantur esse, quod non sunt. Non ita solum animum, sed nec corpus quidem vlla ratione crediderim Dæmonum arte, vel potestate in membra vel lineamenta bestialia veraciter posse conuerti, &c. Ex his Augustini verbis clarè
osten-

ostenditur, non esse veras, sed phantasticas
 transmutationes. Ad idem fortius confirman-
 dum facit ratio naturalis alia, quam facit Al-
 phonsi. Castrensi loco citato. Nulla forma sub-
 stantialis potest alicui materię velut illius for-
 ma vniri, nisi à solo illo agente, qui possit il-
 lam producere. Agens quod non potest for-
 mam substantialem producere, nec potest et-
 iam illam materię vnire. Quoniam sic vnien-
 do videretur ipsum compositum ex materia
 & forma producere. At ineptia est maxima di-
 cere, quod aliquod agens producat aliquod
 compositum, cuius nec materiam, nec formam
 producere potest. Deus igitur, qui solus ani-
 mām hominis producere & creare potest, etiam
 solus potest illā postquam à corpore suo fuit
 separata, iterū eidem corpori vnire. Nam alias
 ille, qui animām corpori vniret, hominē illum
 fecisse diceretur, quod nefas est dicere Dæmo-
 nem facere posse: Quia dicente Deo, faciamus
 hominē ad imaginē & similitudinem nostrā:
 Apertē nos docuit, ipsius hominis productio-
 nem tantam esse, vt propagatione seclusa, soli
 Deo conuenire possit. Deinde (quod etiam
 August. in dictis verbis insinuare visus est) ani-
 ma humana tāte nobilitatis est, vt non nisi cor-
 pus humanum & organicum informare possit,
 vt constat. Nam si quælibet forma substan-
 tialis exigit certas dispositiones in materia,
 vt illam informare possit: Anima humana

pro.

perfectò, quæ est nobilissima forma, maiores & nobiliores etiam requirit dispositiones, vt corpus organicum & lineamētis distinctum, vt illud informet. Quod autem arte Demonistale corpus organicum verum, & potentia vitam habens tanta celeritate formari queat, vt anima ei vniatur, non est credendum. DEI autem potentia non repugnat, cui omnis materia subiacet, qui etiam de non esse omnia produxit: At creaturæ vlli tribuere, hoc est Deo proprium ei adimere, & creaturæ potentiam creatoris ascribere, quod ad blasphemiam spectat.

Quod autem Bodinus magnam vim ponat in cap. 4. Danielis de Nabuchodonosore, qui ex hominibus eiectus, & fœnum vt bos comedit, nihil probat, quamuis Iosephus ante Bodinum occasione istorum verborum, quæ dixit (Et figura mea reuersa est ad me) putauerit Nabuchodonosorem regem non solum in amentiam versum, sed & in bouem mutatum, ita quod exteriorem figuram amisit, indueritque bouinam. Sed Hieronymus in illud cap. Epiphanius, & communiter Doctores Catholici tenent contrarium, vt rectè Dionys. Carthusianus in d. cap. attestatur, & dicunt Nabuchodonosorem non formam, sed mentem & mores amisisse. Nec textus dicit, quod in bouem mutatus fuerit, sed contrarium aperte significat his verbis. Eadem hora
sermo

fermo completus est super Nabuchodonosor,
 & ex hominibus eiectus est, & fœnum vt bos
 comedit, & rore cœli corpus eius infectum
 est: donec capilli eius in similitudinem aquila-
 rum crescerent, & vngues eius quasi auium.
 Igitur post finem dierum ego Nabuchodono-
 sor oculos meos ad cœlum leuavi, & sensus
 meus redditus est mihi, & altissimo benedi-
 xi. Ex his verbis constat Nabuthodonosorem
 non verè mutatum in bouem, sed septem an-
 nis in amentiam versum, fœno & herbis more
 bouis in locis ab hominum conuersatione re-
 motis vixisse. Quod adfertur illud Genes. 19.
 & Luc. 17. de vxore Loth, quæ in pœnam pec-
 cati versa est in statuam salis, nihil ad propo-
 situm est. Quia id diuina potestate, non creata
 virtute factum est, Deus enim, vt suprâ signi-
 ficatum, cùm sit omnipotēs, potest vnâ sub-
 stantiam in alteram transmutare. Fuit autem
 vxor Loth potius conuersa in statuam salis,
 quàm aliam substantiam, vt pœna correspon-
 deret peccato, & vt in quo peccauerat etiam
 puniretur. Nam, vt refert Nicolaus Lyranus
 secundum Hebræos, fœmina ista vespere præ-
 cedenti noluit suo marito porrigerere sal ad cõ-
 dimentum ciborum pro angelis, quoniam in-
 star conciuium suorum Sodomitarum affe-
 ctum ad peregrinos nõ habebat, idcirco in sta-
 tuam salis est conuersa. Nec etiam iterum sta-
 tua salis mutata est in hominem, sed mansit in

fua natura: Et sic Ioseph. li. I. Antiq. Iudaicarū
cap. 19. testatur se eam vidisse his verbis. Vxor
Loth cū respiceret sæpè ciuitatem, & eius
curam haberet, interdicante Domino, ne fa-
ceret, in statuam salis conuersa dignoscitur.
Vidi siquidem eam, hæctenus enim manet.

Dicetaliquis: Cū huiusmodi transmu-
tationes verè & realiter non fiant, quomodo
igitur apparent? Respondetur secundum Do-
ctores, quod tantū secundum apparentiam
fiunt, & hoc potest cōtingere dupliciter: Vno
modo ab interiori, potest enim dæmon muta-
re phantasia hominis, & etiam sensus corpo-
reos, vt aliud appareat obiectum, quàm sit. Id
quod experientia constat fieri etiam ex caussis
naturalibus. Nam videmus quod quandoque
laborantes vehementissimis calidissimiq; fe-
bribus, cadant in phrenesin, vel mentis aliena-
tionem, & dicant se esse, quod non sunt: & cū
dæmon Deo permittente possit agere in cor-
pora, nihil vetat, quò minus mediātibus caus-
is naturalibus, varias phantasias possit indu-
cere. Alio modo ab extrinseco, ex parte sensi-
bilis Potest enim circumponere cuiusq; rei
corporeæ quamcunq; formam corpoream, vt
in eius specie videatur: vel res etiam veras sup-
ponere. Exemplum extat in vitis patrum.
Quædam iuencula ita extitit maleficiata à
quodam Iudæo, ad instantiam cuiusdam iu-
uenis, cuius turpitudini satisfacere volebat,

○

vt

vt omnibus videretur equa: ducta pro remedio ad S. Macharium, cuius sanctitatem rei veritas non potuit latere, qui mulierem esse cernebat, & sic orans detegebat illusionem: & iterum ab omnibus iuuenula cognoscebatur. Dicebatur autem vir sanctus id idē iuuenula contigisse, quod non vacaret rebus diuinis, & Ecclesiasticis mysterijs.

Ex Conclusionē & dictis iudicium sumi potest, de mirabilibus effectibus, quos operabatur Simon Magus opere Dæmonum, de quibus Nicephorus lib. 2. histor. Ecclesiastica, cap. 27. Canem exire, & S. Petrum Apostolum humana voce ad se vocare iubebat. Vt statua mouerentur curabat, & in ædibus vasa atque instrumenta domestica se sponte propria hinc inde transferebant, & ipse flammis circumdatus non urebatur. Ferebatur quoque volans in aëre. Ex lapidibus, fūco hominibus obiecto, panes faciebat. Draconis quoque formam induebat, & in varias animantium species mutabatur, duplici facie indutus conspiciebatur, (& paucis interiectis) Nec ipse modò ad quam vellet transformabatur speciem, verum etiam alios quos voluisset, in variorum animantium formas mutabat, &c. Hæc Nicephorus.

Magi possunt opere dæmonum in

4. Conclus. *Magi & malefici possunt potestate Dæmonum facere ranas, serpentes*

pentes, Ciniphes, limaces, & similia animalia imperfecta, quæ secundum philosophiam generantur ex putrefactione.

perfecta facere animalia.

Sic docent August. lib. 3. de Trinit. cap. 7. & 9. S. Thomas 1. part. q. 114. artic. 4. ad 2. S. Bonavent. in 2. d. 7. loc. citat. Alexand. Halens. 2. par. q. 43. membro 2. & Magister sentent. in 2. dist. 7. propè finem. Et constat quod Magi Pharaonis ranas serpentesque fecerunt. Vbi autem ad Ciniphes ventum est, defecerunt, & dixerunt. Digitus Dei est hîc. Aderat dominatio (inquit August.) prohibitionis per spiritum sanctum. Idem patet ratione: Quæ generantur ex putrefactione, qualia sunt huiusmodi imperfecta animalia, facilius generantur, & quasi à casu, vt docet Aristoteles lib. 7. Metaphys. tex. 23. & ex causis naturalibus: ergò Dæmones per applicationem causarum naturalium, citius & celerius potentia suæ virtutis possunt disponere ad formæ vltimæ inductionem: & hoc vult August. loc. citat. cap. 7. quando dicit: Sicut nec parentes dicimus creatores hominum, neque agricolas frugum, quamuis eorum extrinsecus adhibitis motibus ad ista creanda Dei virtus interius operatur: Ita non solum malos, sed nec bonos angelos fas est putare creatores, sed præsubtilitate sui sensus & corporis, semina ista rerum nobis occultiora no-

uerunt, & ea per congruas contemperationes elementorum latenter sparserunt. Atque ita gignendarum rerum, atq; accelerandorum incrementorum præbuerunt occasiones. Atq; in hac auctoritate, vt rectè notât quidam Doctores, creationem intelligit August. vltima formæ introductionem. Hoc etiam aduertendum, hanc conclusionem duabus præcedentibus non repugnare: quia hac intelligitur, non quod malefici vel magi, virtute diabolica imprimant formam in materiam, sed tantum dispositiuè, mediantibus agentibus naturalibus concurrant.

Dæmones cum maleficis venerè re exercent. 5. *Conclus. Malefici vel maleficæ rerum venerè re exercent habent cum Dæmone.*

PROBATVR ex August. lib. 5. de Ciuit. Dei cap. 23. & probat ab experientia, qua & hoc infœlici tempore satis superq; probari potest. Creberrima, ait, fama est, multiq; se expertos vel ab eis qui expertierant, de quorum fide dubitandum non est, se audiisse confirmant, Siluanos & Faunos, quos vulgus incubos vocat, improbos extitisse mulieribus, & eorum appetisse, & peregisse cõcubitum: & quosdam Dæmones, quos Dufios Galli nuncupant, aliter duè hanc immunditiam & tentare & efficere, vt hoc negare impudentiæ videatur. August. sequuntur communiter Doctores. Isidorus lib. 8.

lib. 8. cap. vlt. S. Thom in 2. sent. dist. 8. & 1. par.
 q. 51. art. 3. ad 6. S. Bonauent. in d. 8. 2. sent. art. 3.
 q. 1. Dionys. Carthus. ibidem q. 2. Guilhelmus
 Parisiens. in vltima parte de vniuerso cap. 23.
 Martinus Arles in tract. de superstitionib. Sco-
 tus in 2. d. 8. q. vnica. Gabr. ibid. q. 1. conclus. 2.
 Alphons. Castrens. lib. 1. de iusta hæret. punit.
 cap. 16. Doctores mallei maleficarum 1. par. q.
 3. Innocentius VIII. Papa in Bulla præposita
 malleo maleficarum, quæ nunc est reducta in
 7. Decretalium, in titulum de maleficis & in-
 cantatoribus. Cardinal. Caietan. in 2. 2. S. Tho-
 mæ, q. 95. art. 3. Barth. Spineus in tract. de Stri-
 gibus. cap. 6. Barth. Medina in 1. 2 S. Thomæ q.
 72. art. 2. Ioannes Nider in Fornicatio: Vlricus
 Molitor, in Dialogo habito cum Sigismundo
 Archiduce Austriæ. cap. 5 & 6 Paulus Grillan.
 lib. 2. de Sortileg. q. 7 num 13. Ioannes Bodin.
 lib. 2. cap. 7. Thomas Erastus doctè in Dialogo
 de Strigibus non longè à fine, ac alij alibi: &
 hæc est indubitata veritas, quam non solum
 experientia certissima comprobatur, sed etiam
 antiquitas confirmat, quicquid quidam me-
 dici & Iurisperiti opinentur. Et sic sine ratio-
 ne ac vllò fundamèto Ioan. Fichardus in con-
 silio III. dicit esse incredibile, merè præstigio-
 sum, & somnium: mulierum cum demone ve-
 nereum congressum, etiam si inquisitores hæ-
 reticæ prauitatis: & alij Papæ tui adherentes sta-
 bilitant, ac etiam rationi, & naturali intellectui

repugnare. Sed frustra dicitur quod non probatur. Si antiquitatem spectes Catholicorum, sententia auctoritatem & experientiam habet. Nam Augustinus, Guilhelmus Paris. D. Thomas & alij suis temporibus experientia hanc veritatem compertam attestantur. Si auctoritatem, communis est Theologorum sententia, qui non solum doctissimi in Philosophia, sed etiam in Theologia & omni genere disciplinarum extiterunt, ut eorum monumenta relicta omnibus demonstrant: Si nostrorum temporum testes requiruntur non solum edentulæ vetulæ, nec deliræ mulieres, sed adolescentes, iuvenes, & viri docti in iure & sacris literis homines vtriusq; sexus & status, qui ob ingenij, & donorum naturalium ac acquirentium præstantiam publicis functionibus præfuerunt, attestantur se expertos hanc turpitudinem, ita ut negare impudentiæ videatur, ut August. rectè ait. Atq; aduocati maleficorū, ne cogantur hoc præsupposito concessio, concedere eos morte mulctandos, etiam si homines aut iumenta veneno non interfecerint, somniant somnia esse, quod docti & indocti verissimum fatentur, & volunt vigilantes facere dormitantes contra eorum propriam voluntatem vigilatam rationem, & acutam sensuum functionem: Plusquam mille annis per temporum successiones homines experientia compertissimum habuerunt, & nunc aduocati Re-

gni

gni Sathanæ somnia esse somniant, quæ vigilantes in vigilia exercent, & sani mente & corpore vera confitentur. Et certè vt rectè Thomas Erastus docet singulæ singulos habèt suos Amasios ornatu, aspectu, nomine distinctos, & statim, aut saltem citò à contracta societate, aut pactione congregari solent, sicut vbiq; vniuersæ, vbiq; captæ fuerint, magno semper consensu asseuerârunt. Quod nos nunc nõ solum ad fœminas, sed etiam ad viros, quorũ hoc deplorato seculo satis magnus numerus hâc sectam detestabilem sequitur, referimus. Et quoniam fortasse multi existimant aliquid impossibile contra rerum naturam & capacitatem humani intellectus dici in hac Theologorum doctrina latius & distinctius eam placeat hoc loco in gratiam ignorantium declarare.

In primis nemo tantæ sit ignorantia quod in Dæmonibus putet esse discretionem sexus, quod alius sit mas, alius fœmina. Differentia sexus non habet locum in substantijs à materia separatis. Fuit enim aliquando quorundam error dicentium inter Dæmones esse sexum fœmineum & masculinum genus sicut inter homines, & posse filios & filias generare. Hinc gentiles Deos & Deas adorabât, & Poëtæ de nuptijs & coniugijs Deorum mentionem fecerunt. Sed rectius Marcus quidem qui lôgo tempore Dæmonum cultui operam

dederat apud Michaëlem Pfellum de natura Dæmonum docuit has maris & fœminæ differentias non inesse Dæmonibus, sed apparere, nullamq; formam in eis stabilem permanere. Sic vt experientia cognoscimus viris apparent in maleficorum exercitio sub forma fœminæ: Mulieri autem sub specie viri.

Deinde sciendum, quod aliqui ex Patribus videntur sentire, quod gigantes qui diluuium præcesserūt, fuerint nati ex angelorum & mulierum concubitu, cui sententiæ fauent Iustinus martyr in Apologia ad Senatum Romanū, & in alia Apologia ad Antoninum Pium. Tertullianus in lib. de habitu mulierum. Lactant. lib. 2. de origine erroris, cap. 15. Eusebius lib. 5. de præparat. Euangel. cap. 4. Philo in l. de gigantibus. Ambros. lib. 1. de Noë & Arca cap. 4. hi Patres & alij videntur sentire, quod angeli cum mulieribus peccauerint, & pro his facit illud Genes. 6. Videntes filij Dei filias hominum, quod essent pulchræ, sumpserunt sibi uxores. Respondetur, S. Patres per angelos non intellexisse spirituales substantias, sed viros illustres, Dei cultus studiosos, ex sancta stirpe Seth descendentes, qui quoniam vsq; ad illud tempus in cultu vnus Dei perseuerarunt, & Scriptura vocati sunt filij Dei. Editio vero septuaginta interpretum vetustior angelos Dei appellauit. Iusti enim homines in Scriptura angelorum nomine nuncupantur. Sic de

Ioanne

Ioanne scriptum est: Ecce ego mitto angelum meum: & sacerdotes in Malachia angeli domini exercituum dicuntur, & hanc expositionem August. loco citato amplectitur. Ad eandem expositionem accedit Guilhelm. Paris. loco citato. Dionys. Carthus. in cap. 6. Genes. & in 2. d. 8 q. d. Cassian. coll. 8. c. 21. & alij nunc communiter dictam expositionem apprehendunt. Nunc ut ad resolutionem propius accedamus, cum spiritus carnem & ossa non habeat, caret etiam anima vegetatiua, & sic operationes animæ eiusdem habere nequit, quia cuius non est potentia, eius etiam nec est actus: Generare autem præsupponit animam vegetatiuam & nutritiuam. Semen enim, quod medium est ad generationem, siue sperma, ut vocant, est pars substantiæ corporis viuentis, remanens ex cibo optimè digesto in proxima dispositione ad sanguinem, secundum Phisicos. Vnde dicuntur multum venerei, quando totum semen in faciabili libidine exhauerunt, emittere sanguinem. Hinc sequitur, quod generare propriè non potest competere Dæmonibus, cum non habeant principium intrinsecum generationis, animam vegetatiuam nec sensitiuam. Sicut ergo Dæmones nec esuriunt nec sitiunt, ita nec nutriuntur, nec semen aut sperma fecernunt, nec libidine inflammantur, & consequenti gradu non generant. Quia ubi non est potentia, ibi non est actus. Nullo ergo modo

more hominum semen ex propria substantia
 fumendo & secernendo Dæmones cum mu-
 lieribus coire possunt. Et sic intelligendi sunt
 Cassian loco citato, quando ait. Nullo modo
 credendum est spirituales naturas coire cum
 fœminis carnaliter posse. Chrysof. hom. 22. in
 Genes. Impossibile esse, vt improbi angeli
 cum fœminis coitum exercent. Et Philaster
 Episcopus Brixienfis in lib. aduersus hæreses,
 ca. 108. Et in hoc articulo meritò consentiunt
 Theologi cum omnibus, qui dicunt impossi-
 bilem esse coitum Dæmonum cum mulieri-
 bus. Et hac annotata doctrina ruunt omnia
 argumenta, quæ facit Ioan. Vierus in lib. de
 Lamijs, cap. 13. & lib. 3. de præstigijs Dæmon,
 cap. 21. Confirmant enim ea, quæ iam dixi-
 mus. Sed quamuis propriè generare non pos-
 sit Dæmon, generationem tamen procurare e-
 ius naturæ non repugnat, & in hoc Catholico-
 rum Theologorum sententia videtur à medi-
 cis & quibusdam Iurisperitis Theologiæ igna-
 ris discordare. Quando autem Dæmon cum
 fœmina in forma viri rem veneream habet,
 aut semen viri succumbendo recipit, aut pro-
 curando alicuius pollutionem colligit, & fœ-
 minæ incumbendo infundit: aut frequenter
 alium humorem ad illum actum accommodat,
 vt videatur sperma emittere. Et hoc postremū
 communiter accidit, quando Dæmon cum
 maleficis & sagis rem habet. Nam confitentur
 ferè

ferè omnes, quod semen sit frigidum. Quia cū non excidatur à corpore viuo sensitiuo, calor naturalis nullus concomitatur. Non tamen negandum absolutè, quod non possit sequi, Dæmone procurante, & Deo permittente, generatio in muliere: cū à multis viris in Philosophia & Theologia doctissimis cōtrarium dicatur, & quod multis eisq; sapiētibus & doctis videtur, non potest omninò esse falsum, iuxta doctrinam Aristotelis in 7. Phisic. & in fine de somno & vigilia. Atq; vt hæc Theologia simul & Philosophia intelligatur, aduertendum ex S. Bonauert. in 2. d. 8. artic. 3. q. 1. & alijs alibi, quod in actu generationis hæc concurrunt, Seminis constitutio secundum neruos & virtutes, Calor naturalis tali speciei competens, Seminis sic perfecti transfusio, & susceptio. Primum conuenit ei soli, cui Deus dedit vim vegetatiuam & propagatiuam: & sic nullo modo competit Dæmonibus corpus assumentibus. Semen autem suscipere & transfundere non repugnat Dæmoni in corpore assumpto. Quia potest assumere corpus palpabile & solidum, ita vt videatur quasi humanum, ac habeat figuram & instrumenta apta ad recipiendum & deferendum semen ad generandum, atq; etiam illud valet mouere, prout conuenit tali actui, vt semen à muliere in loco deputato ad generationem recipitur. Recipit autem semen, vt antea dictum, succumbendo viris,

viris,

viris, aut procurando pollutionem, & colligendo semen, demum transfundit incumbendo mulieri. Et cum, vt optimè Guilielmus Parisiensis dicit, nemo dubitare possit huiusmodi spiritus super omnes medicos & Physicos nosse naturam tam virilis quàm muliebris feminis, illud nouit sua sagacitate, & acceleratione in sua virtute & temperatura conseruare, vt sit aptum ad generandum. Quando autè in tali casu sequeretur generatio, natus filius non esset filius Dæmonis, sed illius hominis, à quo semen secretum & collectum est, vt DD. attestantur.

Non enim necesse est, quod omne quod procurat generationem, verè Pater nominetur. Atq; hinc etiam cõstat quod sic generatus non sit similis Dæmoni, sed ei, à quo semen excisum est: Quia verè generans generat sibi simile, & speciem propagat. V Vierus d. cap 3. dicit S. Thomam nugari, quando tradit Dæmonem calorem naturalem posse conseruare: sed ipse verè cæcutiens est, quod sua medicina & physica Dæmonis potestatem & scientiam velit metiri. Non enim solùm S. Thomas sic docuit: Sed etiam S. Bonauent. Scot. Gabriel. Richard. Guilielm. Parisiens. Medina, & tota schola Theologorum in eandem abierunt sententiam Philosophi & physici fuerunt, & tamen nihil hîc, quod Philosophiæ repugnaret, inuenerunt, Theologiæ peritissimi extiterunt,

& hoc

& hoc Dæmonum subtilitati & potentiæ congruum intellexerunt, nec in tali Theologia est quod repræhendi à Philosopho aut Theologo possit.

DVBIVM HIC MO-
ueri potest.

Cum nihil afficiatur nisi ad id quod suæ naturæ conueniens & congruum est, quomodo spiritus qui carnem & ossa non habet, delectatur peccato carnali, & appetit coire cum feminis?

HVIUS dubij difficultatem augere potest si vera libido & carnalis delectatio est in Dæmonibus, possent huiusmodi libidinem facilius explere inter seipsos, & maiori cum voluptate, cum facilè sit eis virorum & mulierum speciosissimas formas assumere & effingere, & coniunctio huiusmodi adinuicem magis esset naturalis, quàm cum viris aut mulieribus propter naturæ similitudinē, ideoq; maior esset voluptas. Hæc difficultas quærit quomodo in Dæmonibus sit peccatum carnale. In primis, sicut in Dæmonibus quantum ad reatum omnia sunt peccata, ita & peccatum carnis. Quia homines ad omnia peccata perpetranda inducunt & instigant, vt nemini au-
bium